

2025-04-01

Dnr: KUFRN 2024/80

Handläggare

Jelena Samardzic
jelena.samardzic@vanersborg.se
0521-72 14 41

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Godkännande av mål- och resursplan 2026-2028 samt åtgärdsförslag och konsekvensbeskrivning

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens förslag till mål- och resursplan 2026-2028 inklusive åtgärdsförslag om 1 855 tkr enligt nedan:

Åtgärd	Tkr
1. Ej genomföra friluftsstrategin	1 000
2. Löpande effektiviseringar	855
Summa åtgärder	1 888

Sammanfattning av ärendet

Nämnderna har av kommunstyrelsen mottagit budgetramar och anvisningar inför arbetet med mål- och resursplan 2026-2028. Utifrån dessa har nämnderna i uppdrag att inom tilldelad budgetram fatta beslut om och presentera sina budgetförslag med beskrivning om åtgärder och konsekvenser för att nå dessa. I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 till 150 013 tkr. Nämndens budgetförslag ligger inom tilldelad budgetram. Beskrivning av åtgärder och konsekvenser av ramanpassning beskrivs i separat skrivelse.

Utmaningar som kultur- och fritidsnämnden ser framöver är antagandet av friluftsstrategin. Nämnden har inte tilldelats anslag inom budgetram och har svårt att möta ambitionerna och utföra uppdraget om man inte kompenseras för detta.

Andra utmaningar som nämnden ser är att flera kostnader såsom IT och hyror förväntas öka 2026 och där behöver löpande effektiviseringar göras inom verksamheterna för att möta kostnadsökningarna inom ram. Det finns en risk att verksamheter urholkas på bekostnad av detta. Kultur- och fritidsförvaltningen kommer återkomma till nämnden i samband med beslut om detaljbudget om förvaltningen bedömer att påverkan på verksamheterna blir för stor.

Vid kultur- och fritidsnämndens sammanträde den 18 mars presenterades verksamheternas budgetbehov inför 2026. Samtidigt fördes dialog med nämnden kring åtgärder och konsekvenser. Förslag till åtgärder med konsekvensbeskrivning har därefter tagits fram och redovisas i separat skrivelse.

Beredning

Förslag till åtgärder har diskuterats i förvaltningens chefsgrupp och samverkats med de fackliga organisationerna. Ärendet har beretts i förvaltningens ledningsgrupp och dialog med nämnden har förts den 18 mars.

Underlag

- Konsekvensbeskrivning kultur- och fritidsförvaltningen.
- Mål- och resursplan 2026-2028 kultur- och fritidsnämnden.
- Protokoll från förvaltningens samverkansgrupp 2025-04-03.
- Anvisningar och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2026-2028.

Amanda Christiansdotter

Administrativ chef

Sändlista

Kommunstyrelsen, ekonomikontoret

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden omfattar barn- och ungdomskultur, bidrag, stöd och stimulans till föreningar och studieförbund. Vidare ingår verksamheterna folkbibliotek, fornvård, fritidsgårdsverksamhet, huvudmannaskap för Vänersborgs museum, idrotts- och fritidsanläggningar, friluftsliv, konsthall, konstnärlig gestaltning i offentlig miljö, musik- och kulturskola, stipendier inom nämndens områden samt öppna offentliga arrangemang. Nämndens primära målgrupp är barn och unga i åldern 0-18 år. Samtlig verksamhet ska ha särskilt fokus på att nå underrepresenterade grupper och aktiviteter och utbud ska ha geografisk spridning i kommunen.

Nyckeltal

Bibliotek	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Bibliotek			
- antal utlånade media	125 000	130 000	115 335
- antal besök bibliotek	132 000	120 000	129 127

Musik- och kulturskola	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Andel deltagare 6-19 år i %*	13	13	12,5**
- varav flickor i %	69	60	70
- varav pojkar i %	31	40	30

Öppen ungdomsverksamhet	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Antal besök ungdokultur Timjan	3 100	3 000	2 976
Antal besök fritidsgårdar	25 000	25 000	20 347

* avser andel deltagare av total åldersgrupp 6-19 år i kommunen.

** avser 2023, eftersläpning pga. publicering

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 till 150 013 tkr. Jämfört med budget 2025 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 575 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 359 tkr. Ramen utökades med 50 tkr för kapitalkostnader som följer av investering i konstnärlig gestaltning. Då personalomkostnadspåslaget sänks justeras ramen ned med 533 tkr.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom tilldelad budgetram. Nämnden hänvisar vidare till förvaltningens åtgärdsförslag med tillhörande konsekvensbeskrivning.

Kommunfullmäktiges beslut:

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	1,3	1,3	4,3
Övriga intäkter	15,9	15,6	15,0
Summa intäkter	17,1	16,8	19,3
Personalkostnader	60,5	61,1	60,4
Omkostnader	104,5	102,2	98,1
Avskrivning/Internränta	2,2	2,1	2,1
Summa kostnader	167,2	165,4	160,6
Nettokostnader	150,0	148,6	141,2

Anslagsredovisning, mnkr

Anslagsredovisningsnivå mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Nämnd och administration	13,2	0,5	13,7
Kultur	62,2	4,1	66,3
Fritid	74,6	12,5	87,1
Summa	150,0	17,1	167,2

Kultur- och fritidsnämnden

3.2 Investeringsbudget

Verksamhet/projekt, mnkr	2026	2027	2028	S:a
Inventarier	3,0	3,0	3,0	9,0
Konstnärlig gestaltning	1,3	1,3	1,3	3,9
S:a utgifter inventarier	4,3	4,3	4,3	12,9

Inventarier

Investeringar avser inventarier, maskiner och verksamhetsanpassningar samt konstnärlig gestaltning. Investeringsbudget för konstnärlig gestaltning ska enligt fastställda riktlinjer uppgå till 1% av budget för fastighetsinvesteringar exkl. underhåll.

Konsekvensbeskrivning Kultur- och fritidsförvaltningen

Förvaltningens beskrivning av åtgärder och konsekvenser i förslaget till mål- och resursplan 2026-2028

I kommunstyrelsens beslut om Anvisningar och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2026-2028 anges följande: *"Nämnderna ska beskriva åtgärder för att anpassa sig till budgetramen och konsekvenserna av dessa åtgärder. De ska också beskriva planerade effektiviseringar och hur frigjorda resurser omprioriteras, samt eventuella besparingar och deras effekt på volym och kvalitet. Detta görs i en separat skrivelse".*

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har haft ett stabilt ekonomiskt resultat de senaste åren med ett överskott på 2 mnkr för 2024 där det samlade resultatet huvudsakligen berodde på lägre personalkostnader.

Utmaningar som nämnden ser framöver är antagandet av friluftsstrategin. Kultur- och fritidsnämnden har inte tilldelats anslag inom budgetram och har svårt att möta ambitionerna och utföra uppdraget om man inte kompenseras för detta.

Andra utmaningar som nämnden ser är att flera kostnader såsom IT och hyror förväntas öka 2026 och där behöver löpande effektiviseringar göras inom verksamheterna för att möta kostnadsökningarna inom ram. Det finns en risk att verksamheter urholkas på bekostnad av detta.

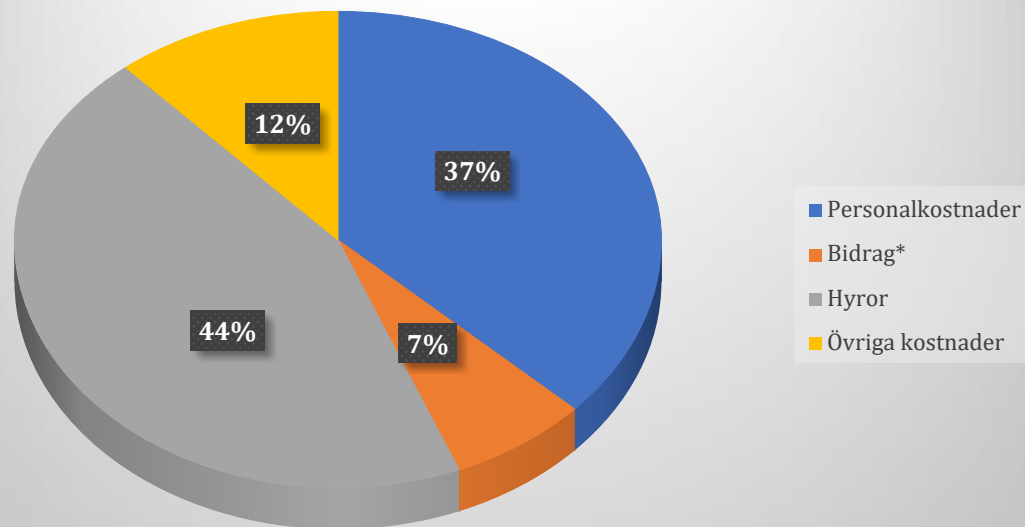
Flera större investeringar påbörjas också 2025-2026 och kommer ge ökade driftskostnader (ökad hyra) under planperioden, vilket blir ytterligare en utmaning längre fram. Särskilt med hänsyn till att 44% av nämndens kostnader består av hyror.

1. Förutsättningar som åtgärder och konsekvenser är baserade på

1.1 Budget 2026

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 fastställs till 150 013 tkr. Jämfört med budget 2025 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 1 575 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 533 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 359 tkr. Ramen utökas med 50 tkr för kapitalkostnader (avskrivningar och internränta) som följer av investering i konstnärlig gestaltning.

Fördelning av kostnader i budget 2025

*Bidrag till externa aktörer innefattar bidrag till föreningar med målgruppen äldre och funktionshindrade, till kulturföreningar, studieförbund, idrottsföreningar, Vänersborgs museum, samt privata utförare för Kulturhuset Folkets Hus, Brålandabadet och fritidsgårdarna Hörnet och Sörgården.

Nämndens kostnader i budget 2025 består av hyror 44%, personalkostnader 37%, övriga kostnader 12% samt bidrag 7%. Att 44% av kostnaderna består av hyror överstiger långt övriga nämnders procentuella del av tilldelad budget i fasta fastighetskostnader och kultur- och fritidsnämnden har därmed en särskild utmaning gällande löpande investerings- och underhållskostnader kopplat till fastigheter. Om man samtidigt lägger till de 7% som är bidrag till externa aktörer innebär att över hälften av nämndens budget är svår att påverka och leder till att möjligheten för verksamhetsutveckling blir relativt liten.

Utöver den kommunala budgeten har kultur- och fritidsnämnden intäkter i form av bidrag från Västra Götalandsregionen (VGR) och Kulturrådet som möjliggör utökad verksamhet inom nämndens uppdrag, men dessa medför också kostnader inom nämndens budgetram (exempelvis delfinansiering och liknande). Bidragen kan också variera från år till år och är inte något man kan räkna med för att finansiera grunduppdraget.

Barnens kastanj

Nämnden vill i detta sammanhang lyfta en diskussion om verksamheten Barnens Kastanj, dess syfte, effekter och organisering. Verksamheten, som tidigare benämndes Hjälpande Händer, startades för många år sedan i samarbete mellan Hyresgästföreningen och bostadsbolaget ABVB för att motverka att barn planlöst vistades i ett bostadsområde på Torpa utan vuxen tillsyn. Av okänd anledning togs ansvaret för verksamheten över av Vänersborgs kommun då kultur och fritid var organiserat inom dåvarande barn- och ungdomsnämnden. I dagsläget ansvarar kultur- och fritidsnämnden för verksamheten som delfinansieras tillsammans med ABVB.

Verksamheten är placerad mitt i bostadsområdet vid Kastanjevägen på Torpa. Det som tidigare endast var en samlingsplats för barn i olika åldrar har organiserats om på flertal olika sätt de senaste 2-3 åren för att försöka uppnå ökad kvalitet och effekt av tillsatta resurser. I dagsläget är verksamheten öppen för barn 6-12 år, uppdelat på två grupper av äldre och yngre barn. Den är öppen några timmar varje vardag för respektive åldersgrupp. 2,5 tjänster arbetar i verksamheten som förutom öppethållande arbetar aktivt med ett förebyggande arbete för

barnen och dess familjer. Barnen som besöker verksamheten har ingen placering inom skolans fritidsverksamhet då föräldrarna är daglediga av olika anledningar, t ex arbetslöshet eller sjukskrivning. Samverkan med polis, bostadsbolaget och socialtjänst är upparbetat i syfte att tidigt fånga upp barn i riskzon samt att nå även föräldrarna med olika sociala insatser. Personalen har utbildning inom socialt arbete på olika sätt.

Verksamheten bedöms viktig för att komma i kontakt med familjer i behov av stöd från samhället i det tidigt förebyggande arbetet. Dock motverkar upplägget integrationen av barnen, då de inte har rätt att vistas i skolans fritidsverksamhet tillsammans med barn från andra bostadsområden. Det föreligger risk för att verksamheten bidrar till cementering av uppfattningar kring hur man deltar/eller inte deltar i det större samhällslivet. Bör kommunen arbeta aktivt med frågan om rätt till placering på skolans fritids? Vad gynnar bäst barnens utveckling? Verksamheten bedöms med rätta vara fokuserad på socialt förebyggande arbete då det finns ett stort behov i området, dock blir också frågan om organisering av den aktuell. Är kultur- och fritidsnämnden mest lämpad att ha ansvaret för verksamheten? I dagsläget finns inte verksamheten angiven i någon nämnds reglemente.

Vänersborgs museum

Nytt avtal från 2026 ska formuleras tillsammans med Västra Götalandsregionen. Dialogerna tar sikte på ett avtal med lite längre tidshorisont samt större fokus på krishantering då det ligger i museets uppdrag att vårda kommunens samlingar som uppgår till flera tusen föremål.

Kulturhuset

Upphandling av drift av verksamhet i Kulturhuset sker under 2025 och ett nytt, flerårigt, avtal med leverantör ska skrivas med start under 2026.

Risker och osäkerheter

Prisökningar till följd av världsläget är inte bedömda inom något område.

2. Utmaningar – Åtgärder, Ramanpassning och Effektiviseringar - Konsekvenser

2.1 Utmaningar

Kommande socialtjänstlag med fokus på förebyggande arbete kommer högst troligt att påverka kultur- och fritidsverksamheterna framöver. Nämndens uppdrag är i sin grund främjande för alla, vilket är basen för nästa steg – förebyggande arbete. Vissa verksamheter inom nämndens ansvarsområde har ett mer förebyggande fokus, t ex fritidsgårdar (Mötesplats unga), Timjans verksamhet och Barnens Kastanj. Nämnden har inte tagit höjd, budgetmässigt, för en ökad ambitionsnivå avseende förebyggande arbete, men påtalar vikten av att kommande statsbidrag även fördelas till kultur- och fritidsnämnden om denna ambition finns.

Demografisk utveckling ställer krav på arenor för äldres deltagande i kultur- och fritidslivet, samtidigt som nämnden har fokus på barn och unga. Ökande kostnader för deltagande i främst idrottsföreningar kan påverka deltagandet i dessa negativt. Dessutom ställs högre krav på kommunens avgiftsfria utbud. När dessutom över hälften av nämndens budget består av hyreskostnader samt bidrag till externa aktörer utmanar det möjligheterna för verksamhetsutveckling.

2.2 Åtgärder, ramanpassning och effektiviseringar

Nämnden arbetar aktivt med effektiviseringar. Under 2024 gjordes en besparing på tjänster inom musik- och kulturskolan, personalstyrkan förstärktes på Barnens kastanj inom budgetram,

vakansprövning rådde inom övriga enheter och det genomfördes effektiviseringar inom enheten för idrottsanläggningar med bland annat schema, maskiner, städ, förråd och dylikt.

Under 2025 förstärker förvaltningen arbetet med vakansprövning och går regelbundet igenom vakanta tjänster förvaltningsövergripande för att uppnå bäst möjliga effekt. Enheten för bibliotek har omorganiserats för ökad effektivitet och det har genomförts en budgetomfördelning inom ram för att kunna starta "Hitta ut" i samverkan med föreningslivet. Omfördelning inom budgetram har också skett för att kunna projektleda Mötesplats Unga, utveckla arbetet med föreningsbidrag/föreningskonsulent samt anställa en utvecklare för friluftslivsarbetet under 2025.

Mötesplats Unga

Fritidsgården på Torpa är i undermåligt skick och det föreligger behov av åtgärder. Nämnden har arbetat med investeringsfrågan avseende själva byggnaden och parallellt med det planeras för en verksamhetsförändring som är anpassad efter dagens förhållanden och framtidens utmaningar, i syfte att effektivisera verksamheten. Beslut om projektering är i skrivande stund inte fattat men beräknad tidsplan anger byggnation under 2026. Under 2026 går tillfälligt bygglov för Lyckans fritidsgård ut och förvaltningen bedömer att lokalerna för ungdans Timjan kan nyttjas mer. En ny organisering av arbetet med unga kommer därför genomföras utifrån nedanstående:

- Övergripande mål är att stimulera och stödja ungas delaktighet och lärande
- Verksamheten ska vara forskningsbaserad
- Nå fler ungdomsgrupper
- Ha fokus på främjande arbete men stärka en förebyggande effekt i linje med krav i kommande socialtjänstlag
- Vi ska ha en sammanhållen förvaltningsorganisation som möjliggör flexibilitet och anpassning till ungas skiftande intressen och behov. Alla enheters kompetens ska inkluderas
- Fortsatt öppen drop-in verksamhet
- Nya möjligheter att närma sig verksamheterna i form av anordnade aktiviteter, även ungdomsdrivna sådana.
- Erbjuder flera olika verksamhetsformer
- Drivas i anpassade lokaler som erbjuder en god fysisk miljö

Ovanstående innebär en ny organisering, utbildningsbehov hos medarbetarna samt en tydlig ledning av förändringsarbetet. Det bedöms öka kvaliteten i verksamheterna och därmed ge ett bättre nyttjande av tilldelad budget.

Tabell: Åtgärdsförslag hålla ramen och skapa ett utvecklingsutrymme

Tkr	Frigjorda medel 2026	Effektiviseringar/Åtgärdsförslag	Ändrad ambitionsnivå	Påverkan mål/målvärden 2026 (2027)
1	1 000	Ej genomföra friluftsstrategin		
2	855	Löpande effektiviseringar		
Summa	1 855			

Ändrad ambitionsnivå: Röd färg anger att åtgärdsförslaget sänker ambitionsnivån, grön färg anger att ambitionsnivån ökar och gul färg anger att ambitionsnivån bibehålls.

Påverkan mål/målvärden: Kolumnen avser en bedömning av hur ambitionsnivån påverkar mål/målvärden, där röd anger negativ påverkan, gul anger ingen påverkan och grön anger positiv påverkan.

1. Antagandet av friluftsstrategin är ett nytt ansvarsområde för nämnden och en ambitionshöjning för kommunen. Nämnden har behov av budget för att kunna möta ambitionerna och har inte det inom tilldelad budgetram. Om inte nämnden kompenseras med angiven summa så kan inte nämnden utföra uppdraget. Omvärldens förväntningar på praktiskt genomförande och konkreta resultat kring den antagna strategin är i övrigt den största utmaningen i arbetet.

2. Nämnden kommer att arbeta vidare med löpande effektiviseringar för att möta angivna ökade IT kostnader, ökning av budget för film/foto, ökade hyror i privatägda fastigheter samt ökad hyra på grund av fastighetsunderhåll som inte täcks av kompensation, ökade kostnader för köpta tjänster inom vaktmästeri, städ och post och slutligen ökade kostnader för klimatväxling. En påtaglig risk för att kunna möta dessa interna kostnader inom ram genom att effektivisera är att verksamhetsinnehållet som riktar sig ut till invånarna riskerar att urholkas.

2.3 Ofinansierade utmaningar och utvecklingsförslag

Nämnden arbetar ständigt med verksamhetsutveckling och effektivisering, men utöver det som beskrivs i texten anger inte nämnden några utvecklingsförslag kopplade till ökad budget.

Tabell: Ofinansierade utmaningar

	Ofinansierade utmaningar	Behov 2026	Ändrad ambitionsnivå	Påverkan mål/målvärde 2026 (2028)
1	Ökade IT kostnader	150		
2	Ökning av budget film/foto	60		
3	Ökade hyror, privata fastighetsägare	500		
4	Ökad hyra pga fastighetsunderhåll	50		
5	Ökade kostnader köpta tjänster	80		
6	Ökade kostnader klimatväxling	15		
Summa		855		

Ändrad ambitionsnivå: Röd färg innebär att utvecklingsförslaget sänker ambitionsnivån, grön färg innebär att ambitionsnivån ökar och gul färg innebär oförändrad ambitionsnivå.

Påverkan mål/målvärden: Röd färg anger att mål/målvärden påverkas negativt av en ändrad ambitionsnivå, grön anger en positiv påverkan och gul anger ingen påverkan.

De ökade kostnaderna ger en oförändrad ambitionsnivå för verksamheten, men kostnaderna kan på sikt innebära lägre ambition vad gäller mål, ambition och verksamhetsinnehåll som riktar sig till invånarna, och urholka dessa.

1. Ökade IT kostnader

IT finansieras av förvaltningarna via tjänstekatalogen. Kommunstyrelseförvaltningen har aviserat ökade kostnader till följd av behov av att långsiktigt säkra IT-miljön vad gäller infrastruktur och investeringar samt en personalutökning för att möta detta. Kostnaden för IT förväntas öka med 150 tkr.

2. Ökning av budget film/foto

Kommunens tryckeri lades ned vid årsskiftet 24/25. Från och med 2025 samfinansieras

kostnaden genom en fördelningsnyckel som kultur- och fritidsnämnden inte har fått kompensation för. Kostnaden innebär en ökning med 60 tkr.

3. Ökade hyror, privata fastighetsägare

Kultur- och fritidsnämnden hyr några få lokaler av privata fastighetsägare. Hyresökningarna är osäkra från år till år och täcks inte av den inflationskompensation som nämnden tilldelats i ramarna. Kostnaden förväntas öka med 500 tkr.

4. Ökad hyra på grund av fastighetsunderhåll

Nämnden får 359 tkr i kompensation för höjda hyreskostnader till följd av fastighetsunderhåll. Den faktiska hyreshöjningen till följd av fastighetsunderhåll har beräknats bli 50 tkr högre.

5. Ökade kostnader köpta tjänster

Kostnaden för köp av interna tjänster såsom städ, vaktmästeri och post förväntas öka med 80 tkr.

6. Ökade kostnader klimatväxling

I arbetet med att minska klimatpåverkan införs klimatväxling där det läggs en intern avgift på resor med flyg och privat bil i tjänst vilket påverkar den egna organisationen att välja andra alternativ med mindre utsläpp. Påslaget är 20% på milersättning med fossila drivmedel samt flygbiljetten. Kostnaden för klimatväxling förväntas öka med 15 tkr.

Bidrag till inriktningsmål och målvärden

Nedan angivna inriktningsmål med tillhörande målvärden är de som är riktade till kultur- och fritidsnämnden och nämnden bedöms kunna ha inverkan på. Det är dock generellt sett svårt att se en direkt koppling mellan kultur- och fritidsnämndens verksamheter samt utbud och kvantitativa mått, men föreslagna åtgärder för att nå budget inom ram kan indirekt och på sikt påverka utfallet på angivna målvärden. Som nämnts tidigare så finns en begränsning i hur mycket effektiviseringar som kan göras, och i kombination med fasta kostnader (hyror, externa bidrag osv), innan det på sikt urholkar verksamheter, ger en lägre ambitionsnivå och försämrad service till invånarna. Av presenterade åtgärdsförslag för att hålla budgetramen bedöms de få störst påverkan på målet kring "God service och hög effektivitet".

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsnivå å 2026	Ambitionsnivå å 2028	Nämnder
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel	32,6 (2024)	31,0	29,6 (rikssnitt 2024)	Samtliga
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel	69,8 (2024)	71,0	72,0 (grön 2024)	KS, BUN, SOC, KFN

- Verksamhetsutveckling för ny mötesplats för unga, vilket innebär en ny inriktning av verksamheten för att stärka ungdomsinflytande och ungdomsdriven verksamhet framöver.
- Deltagande i SKRs modellkoncept för jämställdhet, år 2.
- Nämnden driver Mötesplats HBTQI

- Genom nämnduppdrag fokuserar verksamheterna på att nå underrepresenterade grupper genom exempelvis uppsökande verksamhet, samverkan med andra aktörer samt fokus på jämn könsfördelning i förvaltningens verksamheter.
- Baskulturutbud i skolan, vilket ger alla barn möjlighet att få möta och skapa inom olika kulturuttryck, från förskola, genom hela grundskoletiden.
- Verksamheterna medverkar i ett trettiotal olika samverkansforum med fokus på förebyggande arbete för barn och unga, nedan några få exempel;
  - Aktiv fritid Torpa
  - Föräldracafé på Barnens kastanj i samverkan med polis och socialtjänst
  - Biblioteken i samverkan med BVC, Restad Gård, förskolan
  - Aktiviteter för unga i samverkan med studieförbund
  - Konsthallen i samverkan med daglig verksamhet (socialtjänsten)

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Kultur- och fritidsnämnden är inte berörda av framtagna målvärden, men kan indirekt påverka inriktningsmålet positivt genom till exempel baskulturutbudet i skolan, el sistema samt allt som erbjuds under barn och ungas fritid, både i egen regi och genom föreningsliv. En aktiv fritid, möjlighet att få röra på sig eller uttrycka sig genom kulturutövande har en positiv effekt på människors fysiska och psykiska hälsa, vilket i sin tur bidrar till förbättrade skolresultat. Möjligheten att kostnadsfritt låna studierum, studieplatser och böcker/kurslitteratur på biblioteken främjar också både fullföljda och högre studier.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Kultur- och fritidsnämnden är inte berörda av framtagna målvärden, men kan påverka inriktningsmålet genom att ett hållbarhetsperspektiv ska genomsyra de kommunala verksamheterna. Genom bibliotekssamarbetet i Fyrstad erbjuder kommunen ett utökat utbud av media utan att själva behöva utöka sin kapacitet avseende utlåningsmaterial. Ungkulturverksamheten Timjan erbjuder också utlån i form av spel, skapandematerial och dylikt. Fritidsbanken bedriver utlåningsverksamhet kopplade till fritidsaktiviteter och antal utlån har ökat betydligt sedan föregående år. Samtliga verksamheter med utlåningsinslag erbjuder kostnadsfri utlåning som ämnar öka medvetenheten kring cirkulär konsumtion samt bidra till ett hållbart samhälle med minskad klimatpåverkan. På enheten idrottsanläggningar har också en rad investeringar gjorts som ämnar att effektivisera verksamheten och bidra till minskat avtryck, bland annat genom granulatsäkrande åtgärder i samband med konstgräsanläggningar.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Svenskt näringsliv: Företagsklimatet - Sammanfattande omdöme	3,36 (2024)	3,60	3,65	Samtliga

- God geografisk spridning på verksamheterna med idrottsanläggningar över hela kommunen, fyra bibliotek och tre fasta platser för musik- och kulturskola.
- Avgiftsfria aktiviteter som en del i allas lika möjligheter att delta.
- Bredd av aktiviteter för olika åldrar och intressen för att alla barn och unga ska ha möjlighet till en aktiv fritid i någon form.
- Kostnadseffektiviseringar inom enheten för idrottsanläggningar samtidigt som kvaliteten har höjts.

- Utökat utbud av media genom bibliotekssamarbetet i Fyrstad samt nyorganisering av verksamheten i syfte att öka kvalitet inom tilldelad budgetram.
- Organisations- och verksamhetsförändring inom fritidsgårdsverksamheterna inför ny mötesplats för unga, vilket innebär en ny inriktning av verksamheten för att stärka ungdomsinflytande och ungdomsdriven verksamhet, vilket förväntas ge ökad effekt och kvalitet inom tilldelad budgetram.

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	80 (2024)	81	82	Samtliga
Sjukfrånvaro	9,2 (2024)	8,7	8,2 (gul 2022)	Samtliga

- Bibehålla positiv utvecklingstrend av HME.
- Bibehålla låg nivå av sjukfrånvaro (5,8% 2024).
- Gemensamt arbete med friskfaktorer.